

Sygn. akt I C 2264/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Różalska - Danilczuk

Protokolant: apl. adw. Katarzyna Książek

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014 roku w Warszawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko Miastu (...)

o zapłatę

1. oddała powództwo.
2. zasądza od powoda A. B. na rzecz pozwanego Miasta (...) kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2264/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 20 marca 2013 roku powód A. B. wniósł przeciwko m. (...) o zapłatę w postępowaniu upominawczym kwoty 425,00 złotych, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 października 2010 roku w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, a także zwrot kosztów procesu, w tym opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 21 czerwca 2005 r. zarejestrował w Urzędzie m. (...) samochód osobowy marki M. (...), o nr rejestracyjny (...), zakupiony poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ale na terenie Unii Europejskiej. Na podstawie § 1 ust. 1 obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu z dnia 28 lipca 2003 roku (Dz. U. 137, poz. 1310) powód uiścił opłatę za wydanie karty wskazanego wyżej pojazdu w wysokości 500 zł. W ocenie powoda obowiązek zapłaty powyższej opłaty nałożono wbrew zakazom zawartym w art. 90 WE, będącym przepisem *lex specialis* w stosunku do art. 30 TWE. Powyższy przepis zakazuje dyskryminacyjnego opodatkowania towarów podobnych, a w ocenie powoda opłata taki właśnie efekt powodowała. Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 roku (sygn. akt U 6/04) Trybunał Konstytucyjny uznał, że opłata z tytułu wydania karty pojazdu przekraczająca kwotę 75,00 zł, jako sprzeczna z ustawą Prawo o ruchu drogowym i Konstytucją jest nienależna. W związku z tym powód ostatecznym wezwaniem do zapłaty z dnia 10 października 2012 roku wezwał pozwanego do zwrotu kwoty z tytułu opłaty za wydanie karty pojazdu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Pozwany nie zwrócił jednak ww. należności. Dnia 22 kwietnia 2013 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym pod sygn. akt II Nc 1605/13

Dowód: pozew – k 1-3 wraz z załącznikami-k.-9.

Dowód: nakaz zapłaty k-19

W sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty z dnia 16 maja 2013 r. pozwany wniósł o przekazanie sprawy do rozpatrzenia sądowi właściwemu miejscowo, o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu oraz przeprowadzenia dowodów wskazanych w uzasadnieniu sprzeciwu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż właściwym miejscowo do rozpoznania przedmiotowej sprawy stosownie do §11 pkt 1 regulaminu organizacyjnego (...)m. (...)/ Zarządzenie Prezydenta m.(...)nr (...)z późn. Zm./ jest Sąd Rejonowy dla Warszawy- Śródmieścia w Warszawie, ponieważ w imieniu Miasta (...), mającego osobowość prawną, działa Prezydent. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia wskazując, iż opłata za wydanie karty pojazdu miała charakter należności publicznoprawnej, a na podstawie art. 80 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z.zm), prawo do zwrotu nadpłaty podatkowej i opłaty publicznoprawnej wygasa po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego w którym upłynął termin jej zwrotu. Pozwany wskazał także, że opłata za karę pojazdu mieści się w kategorii 7 przepisu art. 60 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku, a do tych spraw zastosowanie mają przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i działu III Ordynacji podatkowej. W związku z tym zwrot nadpłaty następuje w trybie administracyjnym. Dalej pozwany wskazał, iż w trakcie poboru opłaty w postaci opłaty za kartę pojazdu działał na podstawie obowiązujących przepisów prawa, przez co opłaty w ocenie pozwanego nie można uznać za nienależną. Pozwany wskazał nadto, iż pobrane opłaty stanowiły dochód powiatu na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który został następnie spożytkowany w roku budżetowym. Pozwany podniósł także, że skutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zorientowany prospektywnie wyklucza podważanie ukształtowanych stosunków prawnych. Nadto pozwany wskazał, że utrata mocy obowiązującej § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28.07.2003 r. w sprawie wysokości opłaty za kartę pojazdu nastąpiła z dniem 15.04.2006 r. Wylimitowanie z obrotu prawnego normy uznanej za niekonstytucyjną nastąpiło na mocy przepisu uchylającego, a nie skutkiem orzeczenia TK. Pozwany wskazał także, iż świadczenie było należne ponieważ opłata pobierana była na podstawie obowiązującego prawa.

Dowód: sprzeciw od nakazu zapłaty -k.27-32.

Postanowieniem z dnia 8 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. uznał się za niewłaściwy miejscowo i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. B. uiszczył w Urzędzie m. (...)opłatę w kwocie 500,00 złotych za wydanie karty pojazdu marki M. (...), o nr rejestracyjny (...). Opłata powyższa została pobrana na podstawie §1 ust. 1 obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku (okoliczność bezsporna).

Z dniem 15 kwietnia 2006 roku utraciło moc powyższe rozporządzenie, które to zostało zastąpione rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 marca 2006 roku w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. z 2006 r., Nr 59, poz. 1310). W myśl § 1 ust. 1 powyższego rozporządzenia za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej organ rejestrujący pobiera opłatę w wysokości 75 zł.

Wskazana zmiana cytowanego przepisu nastąpiła na skutek wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 17 stycznia 2006 roku, sygn. akt U 6/04, opubl. OTK-A 2006/1/3, zgodnie z sentencją, którego I. § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 137, poz. 1310) jest niezgodny: a) z art. 77 ust. 4 pkt. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497), b) z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; II. Przepis rozporządzenia powołanego w części I traci moc obowiązującą z dniem 1 maja 2006 r. W uzasadnieniu do wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził jednocześnie, iż uwzględniając wnioski przedstawicieli Ministra Transportu i Budownictwa, uznał za niezbędne odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu do dnia 1 maja 2006 r. celem umożliwienia wprowadzenia do tego czasu - bez pozbawiania powiatów odpłatności za ich czynności - nowej regulacji, zgodnej z postanowieniami Konstytucji.

Wobec powyższego pismem z dnia 10 października 2012 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu opłaty za wydanie karty pojazdu w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Miasto (...) do chwili obecnej nie dokonało również zwrotu żądanej kwoty

Dowód: okoliczność bezsporna.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty, których prawdziwość i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu oraz nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Natomiast zgodnie z art. 410 k.c. przepis art. 405 k.c. stosuje się odpowiednio do świadczeń nienależnych, przy czym świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo, jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo, jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Stosownie zaś do art. 417¹ § 1 kodeksu cywilnego, jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2006 roku, sygn. akt: U 6/04 (Dz. U. z dnia 30 stycznia 2006 roku) orzekł o niezgodności § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. 137, poz. 1310) z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 roku, Nr. 108, poz. 908, Nr. 175, poz. 1462, Nr. 179, poz. 1486 i Nr. 180, poz. 1494 i 1497) oraz z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny uznał za niezbędne odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu do dnia 1 maja 2006 r. celem umożliwienia wprowadzenia do tego czasu – bez pozbawiania powiatów odpłatności za ich czynności – nowej regulacji, zgodnej z postanowieniami Konstytucji.

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego zakwestionowany przepis utracił moc obowiązującą dopiero w dniu 1 maja 2006 roku, podczas gdy opłata została przez powoda uiszczona w dniu 21 czerwca 2005 roku. Powództwo zatem, z uwagi na fakt, iż zakwestionowany przepis, stanowiący podstawę pobrania opłaty, posiadał wówczas moc obowiązującą nie zasługiwało na uwzględnienie. Wskazać należy, że w przypadku odroczenia przez Trybunał Konstytucyjny utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu organy stosujące prawo zobowiązane są do jego dalszego stosowania, aż do daty wskazanej w wyroku Trybunału. Oznacza to, że niekonstytucyjny przepis ma moc obowiązującą do daty określonej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Takie wyroki Trybunału wywierają wyłącznie skutki na przyszłość (prospektywne). Pogląd taki wyrażany jest przez większość doktryny oraz Sąd Najwyższy (Postanowienie SN z dnia 30 maja 2003 r. III CZP 34/03, wyrok SN z 7 października 2005 r., II CK 756/04). Odroczenie utraty mocy obowiązującej przez niekonstytucyjny przepis wiąże władzę sądową i jest równoważne z obaleniem domniemania konstytucyjności przepisu (tak: Andrzej Zoll, Skuteczność orzeczeń polskiego Trybunału Konstytucyjnego, Lublin 2002).

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu roszczenie odszkodowawcze powoda jest bezzasadne. W orzecznictwie utrwalony jest bowiem pogląd, że odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa z tytułu bezprawia legislacyjnego ograniczona jest do przypadków, w których niezgodność aktu normatywnego z Konstytucją RP zostanie stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny z mocą wsteczną. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdzający niezgodność z Konstytucją § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 28 lipca 2003 roku w sprawie wysokości

opłat za kartę pojazdu tylko wtedy mógłby stanowić prejudykat dla roszczenia odszkodowawczego, gdyby wyrokowi temu Trybunał Konstytucyjny nadał retroaktywny skutek.

Podsumowując, w ocenie Sądu pozwany działał zgodnie z prawem – wykonywał zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, zaś w związku z faktem, iż nie miał wpływu na treść wydanego przez Ministra Infrastruktury rozporządzenia, nie można mu przypisać bezprawności ani winy. W niniejszej sprawie Sąd nie miał zatem żadnych wątpliwości, że dochodzona powództwem kwota nie ma charakteru świadczenia nienależnego, bezpodstawnie wzbogacającego pozwanego Miasta (...).

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z określoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. W niniejszej sprawie Sąd oddalił powództwo wytoczone przez A. B.przeciwko m.(...), dlatego też to powód jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę i w związku z tym obowiązany jest zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pełnomocnik pozwanego w sprzeczności od nakazu zapłaty wystąpił o zasądzenie kosztów procesu. Do kosztów tych należy wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.